

**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**«ԱՐԱՐԱՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶ» ՊՈԱԿ-Ի
«ՔՈՒՅՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» ՄԿԾ-Ի ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

ՆԱԽԱԲԱՆ

Արարատի պետական բժշակական քոլեջ ՊՈԱԿ-ի «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ծրագրային հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումի համաձայն: Ծրագրային հավատարմագրման գործընթացը համակարգում և իրականացնում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» (ՈԱԱԿ) հիմնադրամը: Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ ծրագրային հավատարմագրման 7 չափանիշներով:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 5 տեղացի փորձագետներից: Հավատարմագրման գործընթացն իրականացվել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսավորմամբ: Հավատարմագրման գործընթացում շեշտադրվել է կրթական ծրագրի արդյունավետությունը՝ մասնագետների պատրաստման, նրանց կարողունակության ձևավորման և ծրագրի շարունակական բարելավման տեսանկյունից՝ համահունչ աշխատաշուկայի և ՈԱԾ-ի պահանջներին:

Զեկույցը ներառում է քոլեջի կրթական ծրագրի փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության ծրագրային հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԾՐԱԳՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ	4
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ	5
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ.....	10
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ	10
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	13
1. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ.....	13
2. ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ	16
3. ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԴՈՒԹՅՈՒՆԸ	18
4. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ	21
5. ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԵՎ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	23
6. ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ	25
7. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ.....	28
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	31
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	32
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ .	32
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՅԸ.....	34
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	35
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	36
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	36

ԾՐԱԳՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍՏԸ

Արարատի պետական բժշկական քոլեջի առաքելությունն է ապահովել յուրաքանչյուր ուսանողի անհատական և մասնագիտական զարգացումը՝ ձևավորելով անհրաժեշտ գիտելիքներ, կարողություններ և գործնական հմտություններ: Հաստատությունը կարևորում է առողջապահության ոլորտի ժամանակակից պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստումը՝ նպաստելով ուսանողների մասնագիտական կայացմանն ու մրցունակության բարձրացմանը:

Քոլեջի «Քույրական գործ» կրթական ծրագիրը հիմնված է համապատասխան պետական կրթական չափորոշչի վրա: Ծրագրի իրականացումն ուղղված է տեսական գիտելիքների, գործնական կարողությունների և մասնագիտական արժեքների համակցված զարգացմանը:

Կրթական ծրագրի իրականացման գործընթացում ներգրավված է 33 դասախոս, որոնցից 24-ը հիմնական աշխատակիցներ են, իսկ 9-ը՝ համատեղող: Դասախոսներից 16-ը ներգրավված են ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների դասավանդման գործընթացում:

Քոլեջի շրջանավարտների մասնագիտական զբաղվածության վերաբերյալ համակարգված տվյալներ առկա չեն:

Արարատի պետական բժշկական քոլեջը 2024 թվականի հունիսի 4-ին ստացել է ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում՝ 4 տարի ժամկետով, որը վավեր է մինչև 2028 թվականի հունիսի 4-ը:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

«Քույրական գործ» կրթական ծրագիրը (ՄԿԾ) կառուցվածքային առումով համապատասխանում է պետական կրթական չափորոշիչների պահանջներին և ապահովում է ուսումնառության կազմակերպման անհրաժեշտ հիմքերը: Ուսումնական պլանում պահպանված է տեսական և գործնական բաղադրիչների հարաբերակցությունը, իրականացվել են որոշակի փոփոխություններ՝ բենչմարքինգի և գործատուների հետ համագործակցության հիման վրա, ինչպես նաև ներդրվել են առանձին նոր մոդուլներ: Սակայն ծրագրի իրականացման արդյունավետության (նամանական դասավանդման և գնահատման գործընթացում), ուսումնառության վերջնարդյունքների ձեռքբերման և որակի ապահովման գործընթացների ուղղությամբ առկա են համակարգային խնդիրներ, որոնք սահմանափակում են ծրագրի արդյունավետությունը:

Դասախոսական կազմը որոշակիորեն բավարար է կրթական ծրագրի իրականացման համար, ներառյալ նաև պրակտիկ ոլորտի մասնագետների ներգրավումը, ինչը նպաստում է կրթական գործընթացի և աշխատաշուկայի միջև որոշակի կապի ապահովմանը: Միննույն ժամանակ, արձանագրվում են առանձին անհամապատասխանություններ դասավանդվող մոդուլների և դասախոսների մասնագիտական պատրաստվածության միջև, ինչը որոշակիորեն ազդում է տվյալ մոդուլների դասավանդման խորքայինության վրա¹: Դասախոսների վերապատրաստումները հիմնականում կրում են ընդհանուր մեթոդական բնույթ և բավարար չափով չեն ուղղվում կոնկրետ մասնագիտական բովանդակության և դասավանդվող մոդուլների պահանջներին: Արդյունքում ոչ բոլոր դասախոսներն են ապահովում դասավանդվող նյութի արդիական, խորքային և կիրառական ներկայացում, ինչը կարող է սահմանափակել ուսումնառության վերջնարդյունքների լիարժեք ձևավորումը:

Դասավանդման և ուսումնառության գործընթացները փաստաթղթային մակարդակում ներառում են ուսանողակենտրոն և ինտերակտիվ մոտեցումներ, սակայն դրանց կիրառումը լսարանում այդքան էլ տեսանելի չէ: Ուսուցման գործընթացը հիմնականում հիմնված է գիտելիքի վերարտադրության վրա, ինչը չի ապահովում ուսումնառության վերջնարդյունքներով նախատեսված խորքային ըմբռնումը, պատճառահետևանքային կապերի ձևավորումը և գիտելիքների կիրառումը իրական մասնագիտական իրավիճակներում: Այս պայմաններում առաջանում է անհամապատասխանություն գնահատման արդյունքների և ուսանողների իրական կարողությունների միջև. նույնիսկ բարձր գնահատականներ ունեցող ուսանողները հաճախ չեն տիրապետում հիմնարար մասնագիտական գիտելիքների և չեն ցուցաբերում բավարար մակարդակի կլինիկական մտածողություն ու գործնական կարողություններ: Գնահատման համակարգը բավարար չափով չի ապահովում, որ ուսանողները դասախոսներից պարբերաբար ստանան ժամանակին, կառուցողական և անհատականացված հետադարձ կապ, ինչի հետևանքով դժվարանում է սխալների վաղ

¹ Խմբագրվել է հաստատության հետ քննարկումների արդյունքում:

փուլում շտկումը, առաջընթացի հետևողական պլանավորումը և մասնագիտական կարողությունների կայուն ձևավորումը²:

Կրթական միջավայրը որոշակիորեն ապահովում է ուսումնառության կազմակերպման նվազագույն պայմանները, առկա են որոշ մույլաժներ, ուսումնական նյութեր և բժշկական հաստատությունների բազաներ: Մակայն բացակայում են մասնագիտացված լսարաններ, լաբորատորիաներ և սիմուլացիոն միջավայրեր, որոնք կարևոր են գործնական հմտությունների արդյունավետ ձևավորման համար: Նյութատեխնիկական բազան սահմանափակ է, ինչը չի ապահովում գործնական կարողությունների բազմակի և համակարգված զարգացումը:

Որակի ապահովման համակարգը գործնականում չի ապահովում ծրագրի իրական արդյունավետության գնահատում: Դասալսումների և հարցումների միջոցով հավաքագրված տվյալները չեն ենթարկվում համադրված և խորքային վերլուծության, չեն ինտեգրվում և չեն օգտագործվում ծրագրի բարելավման նպատակով: Արդյունքում որակի ապահովման գործընթացը չի գործում որպես շարունակական բարելավման համակարգ, և բացակայում է ապացույցների վրա հիմնված որոշումների կայացումը: Այս պայմաններում կրթական ծրագրի արդյունավետությունը և ուսումնառության վերջնարդյունքների լիարժեք ապահովումը սահմանափակվում են, ինչը կարող է անդրադառնալ նաև շրջանավարտների մասնագիտական պատրաստվածության մակարդակի և նրանց որակավորման արժանահավատության վրա:

Ծրագրի ուժեղ կողմերն են.

1. Կրթական ծրագիրը համապատասխանում է պետական չափորոշիչներին և ապահովում է տեսական-գործնական հավասարակշռություն:
2. Դասախոսական կազմում ընդգրկված են պրակտիկ ոլորտի մասնագետներ, ինչը նպաստում է իրական միջավայրի հետ կապին:
3. Ծրագրում կատարվել են բարելավումներ՝ հիմնված գործատուների պահանջների և բենչմարքինգի վրա:
4. Առկա են գործնական ուսուցման հնարավորություններ բժշկական հաստատության բազայում, ինչը նպաստում է ուսանողների մասնագիտական միջավայրին վաղ ինտեգրմանը:

Ծրագրի թույլ կողմերն են.

1. Ուսուցման գործընթացը հիմնականում հիմնված է գիտելիքի վերարտադրության վրա և չի ապահովում կլինիկական մտածողության ու կիրառական կարողությունների ձևավորում:
2. Գնահատման համակարգը չի ապահովում ձևավորող գնահատում և լիարժեք չի արտացոլում ուսանողների իրական մասնագիտական կարողությունները:
3. Դասավանդման մեթոդները և քարտեզագրված մոտեցումները չեն կիրառվում համակարգված և նպատակային ձևով:

² Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության հետ քննարկումների արդյունքում:

4. Ուսումնառության վերջնարդյունքների, դասավանդման և գնահատման միջև առկա է անհամապատասխանություն, ինչի արդյունքում վերջնարդյունքները լիարժեք չեն չափվում:
5. Գործնական հմտությունների ձևավորումը սահմանափակ է և չի ապահովում անվտանգ ու վստահ գործելու կարողությունների զարգացում:
6. Դասախոսների մասնագիտական վերապատրաստումները սահմանափակ են և բավարար չափով չեն ուղղվում մոդուլների բովանդակությանը:
7. Նյութատեխնիկական բազան և սիմուլացիոն միջավայրերը ամբողջովին բավարար չեն գործնական կարողությունների համակարգված զարգացման համար:
8. Որակի ապահովման մեխանիզմները չեն ապահովում տվյալահեն և ինտեգրված վերլուծություն, ինչը սահմանափակում է ապացույցահեն որոշումների կայացումը:

Խորհրդատվություններ.

1. Ապահովել վերջնարդյունքների քարտեզագրման և իրականում կիրառվող դասավանդման ու գնահատման մեթոդների համապատասխանեցում՝ ապահովելու դրանց գործնական կիրառելիությունը:
2. Ապահովել շրջանավարտների զբաղվածության տվյալների հավաքագրման, պահպանման և վերլուծության միասնական համակարգի ներդրում՝ բարձրացնելու տվյալների արժանահավաստությունը և կիրառելիությունը:
3. Ապահովել բենչմարքինգի համակարգային և նպատակային կիրառություն՝ այն օգտագործելով որպես կրթական ծրագրի շարունակական բարելավման գործիք:
4. Մասնագիտական մոդուլների դասավանդման գործընթացում ներգրավել համապատասխան ոլորտային կրթություն և գործնական փորձ ունեցող դասախոսներ:
5. Կազմակերպել դասախոսների մասնագիտական վերապատրաստումներ՝ դասավանդվող մոդուլների բովանդակությանը և դասախոսների զարգացման իրական կարիքներին համապատասխան:
6. Իրականացնել մեթոդական վերապատրաստումներ՝ ուղղված գնահատման թերթիկների (checklist-ների) կիրառմանը, կարողություններին միտված առաջադրանքների մշակմանը և ուսումնառության վերջնարդյունքների գնահատմանը:
7. Ներգրավել նույն ոլորտում գործունեություն իրականացնող արտաքին մասնագետների՝ մասնագիտական դասալսումների, փորձի փոխանակման և դասավանդման որակի բարելավման նպատակով:
8. Վերանայել դասավանդման մոտեցումները՝ ուսուցման գործընթացը առավել ուղղելով ոչ թե միայն գիտելիքի վերաբրտադրմանը, այլև դրա խորքային ընկալմանը, կլինիկական մտածողության ձևավորմանը, պատճառահետևանքային կապերի վերլուծությանը և մասնագիտական իրավիճակներում գիտելիքի արդյունավետ կիրառմանը:
9. Բարելավել գործնական հմտությունների ձևավորման գործընթացը՝ ապահովելով ուսանողների կողմից մանիպուլյացիաների բազմակի իրականացում փոքր

խմբերով, սխալների ժամանակին վերլուծություն և անհատական հետադարձ կապի տրամադրում:

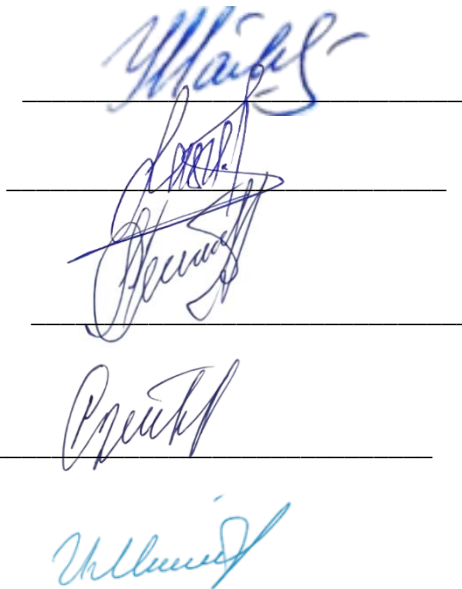
10. Մշակել դասավանդման արդյունավետության գնահատման առավել կառուցվածքային մեխանիզմներ, որոնք հնարավորություն կտան գնահատել ոչ միայն կիրառվող մեթոդների առկայությունը, այլև դրանց ազդեցությունը ուսանողների ուսումնառության արդյունքների, կլինիկական մտածողության և գործնական կարողությունների ձևավորման վրա:
11. Ապահովել ձևավորող գնահատման համակարգված և շարունակական կիրառումը՝ այն վերաճելով ուսանողների ուսումնառության առաջընթացը խթանող գործիքի:
12. Անցում կատարել գիտելիքի վերարտադրության վրա հիմնված գնահատումից դեպի կարողությունների, վերլուծական մտածողության և գիտելիքների կիրառման վրա հիմնված գնահատման մոտեցումների:
13. Ներդնել կայանների (station-based/OSCE) ձևաչափով գնահատման համակարգ՝ ապահովելով կլինիկական մտածողության և գործնական հմտությունների համակողմանի գնահատում:
14. Հստակեցնել իրականացվող հետազոտական գործունեության մոդելը՝ այն կառուցելով կիրառական տրամաբանությամբ, մասնավորապես՝ յուրաքանչյուր աշխատանքի շրջանակում նախատեսելով հստակ հետազոտական հարցի ձևակերպում, տվյալների հավաքագրում սահմանված մեթոդներով, դրանց վերլուծություն՝ օրինաչափությունների բացահայտման նպատակով, և հիմնավորված եզրակացությունների ձևակերպում:
15. Ապահովել հետազոտական աշխատանքների արդյունքների կապը մասնագիտական գործունեության հետ՝ ուղղելով գործընթացը դեպի ստացված տվյալների կիրառումը բուժքրոջ կողմից մասնագիտական որոշումների կայացման համատեքստում:
16. Ապահովել անհրաժեշտ ռեսուրսային և նյութատեխնիկական պայմաններ՝ կիրառական և կոմպլետենցիաների վրա հիմնված գնահատման համակարգի ներդրման համար:
17. Կազմակերպել դասախոսների նպատակային վերապատրաստումներ՝ գնահատման մեթոդաբանության, գործիքների մշակման և կիրառման ուղղությամբ:
18. Ապահովել մասնագիտացված ուսումնական միջավայրերի (լաբորատորիաներ, առանձին մասնագիտական լսարաններ) ձևավորում, ինչը հնարավորություն կտա գործնական հմտությունները զարգացնել համակարգված, բազմակի և անվտանգ պայմաններում՝ ապահովելով ուսումնառության վերջնարդյունքների առավել արդյունավետ ձեռքբերում:
19. Համալրել նյութատեխնիկական բազան՝ հատկապես այն ուղղություններով, որտեղ գործնական ուսուցումը ներկայումս սահմանափակ է (անատոմիայի ամբողջական մոդելներ, գինեկոլոգիական և մանկաբուժական ֆանտոմներ, թերապիայի մուլյաժների բազմակի օրինակներ), ինչը կնպաստի ուսանողների ակտիվ ներգրավմանը և հմտությունների կայուն ձևավորմանը:
20. Ստեղծել և զարգացնել մանրէաբանության և քիմիայի լաբորատոր հնարավորություններ՝ ապահովելով նվազագույն անհրաժեշտ փորձերի

իրականացում, ինչը թույլ կտա ուսանողներին տեսական գիտելիքները կապել գործնական կիրառության հետ և ձևավորել հիմնարար մասնագիտական կարողություններ:

21. Արդիականացնել ուսումնական ռեսուրսները՝ ներառյալ մասնագիտական գրականությունը և կիրառական ուսումնական նյութերը, ինչպես նաև աջակցել ուսանողների կարողություններին օգտվելու միջազգային գիտական աղբյուրներից, ինչը կնպաստի ժամանակակից մասնագիտական գիտելիքների յուրացմանը:
22. Ստեղծել կրթական ծրագրի որակի ապահովման աշխատանքային խումբ կամ հանձնաժողով, որը պարբերաբար կվերլուծի տվյալները (դասալսումներ, ուսանողի առաջադիմություն, գնահատման արդյունքներ և այլն) և կներկայացնի բարելավման առաջարկություններ:
23. Սահմանել որակի ապահովման գործընթացների հստակ փուլեր և ընթացակարգեր (տվյալների հավաքագրում, վերլուծություն, որոշումների կայացում, բարելավման գործողությունների իրականացում և մշտադիտարկում)՝ ապահովելով դրանց կանոնավոր և համակարգված իրականացումը:
24. Բարելավել գործող որակի ապահովման մեխանիզմները և ապահովել դրանց հետևողական ու միասնական կիրառումը՝ ուժեղացնելով դրանց վերլուծական բաղադրիչը և արդյունքների կիրառումը ծրագրի շարունակական բարելավման գործընթացում:

Փորձագիտական խումբ

1. Նաիրա Հունանյան
2. Իշխան Սոխակյան
3. Արաքս Աղաջանյան
4. Թերեզա Ղազարյան
5. Ալեն Ստեփանյան

26-ը հունիսի, 2026թ.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

Արարատի պետական բժշակական քոլեջի «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ծրագրային հավատարմագրման շրջանակում արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից.

1. **Նաիրա Հունանյան** - կենսաբանական գիտությունների թեկնածու, «Հյուսվածաբանություն, էմբրիոլոգիա և բջջաբանություն» առարկայի դասախոս Մխիթար Գոշ հայ-ռուսական միջազգային համալսարանում և Ավանդական բժշկության համալսարանում, Լ. Ա. Օրբելու անվան ֆիզիոլոգիայի ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, փորձագիտական խմբի անդամ:
2. **Իշխան Սոխակյան** - բժիշկ անեսթեզիոլոգ-ռեանիմատոլոգ, բժշկական գիտությունների թեկնածու, Բժշկագիտության և Ֆունդամենտալ բժշկության միջազգային ակադեմիայի ամբիոնի պրոֆեսոր, փորձագիտական խմբի անդամ,
3. **Արաքս Աղաջանյան** - Ստեփանավանի պետական գյուղատնտեսական քոլեջի ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալ, կրթության որակի ապահովման պատասխանատու, փորձագիտական խմբի անդամ,
4. **Թերեզա Ղազարյան** - բժիշկ մանկաբարձ-գինեկոլոգ, Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջ դասախոս, փորձագիտական խմբի անդամ,
5. **Ալեն Ստեփանյան**- Կոտայքի Տարածաշրջանային Պետական Քոլեջի ուսանող, ուսանող-փորձագետ

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի մասնագետ **Անահիտ Տերտերյանը**:

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում՝ համակարգողները, ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Արարատի պետական բժշակական քոլեջի «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ծրագրային հավատարմագրում անցնելու համար 2025 թվականի ապրիլի 10-ին ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո Արարատի պետական բժշակական քոլեջի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով, քոլեջների՝ ծրագրային ինքնավերլուծություն իրականացնելու առաջին փորձառության իրականացումը՝ ՈԱԱԿ-ը առկա և առցանց ձևաչափով կազմակերպել է աշխատածողներ՝ հավատարմագրվող ուսումնական հաստատությունների ներկայացուցիչների համար:

Աշխատածողներին ընթացքում քոլեջներին ներկայացվել են.

- ծրագրային հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈԻ հաստատությունների համար,
- ծրագրային հավատարմագրման հարցաշարը և ինքնավերլուծության ձևաչափը,
- SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները:

Ինքնավերլուծության իրականացման աշխատանքների ընթացքում քոլեջներին տրամադրվել է նաև ընթացիկ խորհրդատվական աջակցություն: ՈԱԱԿ-ի նախաձեռնությամբ կազմակերպվել են միջանկյալ հանդիպումներ և խորհրդատվական քննարկումներ, որոնց նպատակն էր աջակցել հաստատություններին՝ ինքնավերլուծության որակի բարձրացման և ընթացիկ խնդիրների լուծման հարցում:

Արարատի պետական բժշկական քոլեջի «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ինքնավերլուծությունը ներկայացվել է 2025 թվականի հոկտեմբերի 10-ին: Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության աշխատակիցների՝ ղեկավար կազմի, վարչական, դասախոսական և ուսումնաօժանդակ համակազմի կողմից:

Նախապատրաստական փուլ

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՄՈԻՀ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Այնուհետև փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց:

Նախնական այց

2025 թվականի նոյեմբերի 11-ին հանդիպում է տեղի ունեցել Արարատի պետական բժշկական քոլեջի ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի ղեկավարը և համակարգողը: Հանդիպման ընթացքում քոլեջի ղեկավար կազմին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 2025 թվականի դեկտեմբերի 8-ից 10-ն ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քոլեջի ղեկավար կազմի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկլուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոսներ, ուսանողներ և շրջանավարտներ, մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից՝ ներկայացուցչականության սկզբունքով: Առաջնորդվելով Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, ինչպես նաև դասալսումներ, պրակտիկաների, ռեսուրսների դիտարկում և այլն:

Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը: Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամների հաստատումից հետո նախնական զեկույցը տրամադրվել է քոլեջին 2026 թվականի 12-ը մայիսի 2026թ.: Ձեկույցի նախնական տարբերակի վերաբերյալ քոլեջն իր արձագանքն ուղարկել է ՈԱԱԿ 27-ը մայիսի 2026թ.: ՈԱԱԿ-ը քոլեջի դիտարկումները տրամադրել է փորձագետներին: Այնուհետև ՈԱԱԿ-ը կազմակերպել է քոլեջի և փորձագիտական խմբի հետ առցանց հանդիպում, որի ժամանակ քննարկվել են հաստատության դիտարկումները փորձագիտական նախնական զեկույցի վերաբերյալ: Հաշվի առնելով այդ դիտարկումները՝ փորձագիտական խումբը կազմել է փորձագիտական զեկույցի վերջնական տարբերակը, որը խմբի կողմից հաստատվել է 26-ը հունիսի 2026թ.:

Փորձագիտական խմբի համակարգող

Անահիտ Տերտերյան

26-ը հունիսի, 2026թ.

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

1. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. Մասնագիտության կրթական ծրագիրը (այսուհետ՝ ՄԿԾ) համապատասխանում է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի, որակավորման բնութագրի և պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին, ինչպես նաև ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը:

Փորձագիտական վերլուծություն: Արարատի պետական բժշկական քոլեջի առաքելությունն է ապահովել յուրաքանչյուր ուսանողի անհատական, անձնային և մասնագիտական գիտելիքներով, կարողություններով և հմտություններով՝ պատրաստելով աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան, մրցունակ մասնագետներ: Քույրական գործ կրթական ծրագիրը իրականացվում է համապատասխան պետական կրթական չափորոշչի հիման վրա՝ ուղղված սահմանված վերջնարդյունքների ձևավորմանը:

Կրթական ծրագրում իրականացվել են միայն որոշակի փոփոխություններ՝ ուղղված ուսանողների կարողությունների զարգացմանը: Մասնավորապես, Արարատի պետական տարածաշրջանային քոլեջի հետ բենչմարքինգի արդյունքում ավելացվել են «Օտար լեզու» առարկայի դասաժամերը (10 ակադեմիական ժամ)՝ մասնագիտական բառապաշարի և բժշկական տերմինաբանության զարգացման նպատակով: Գործատուի առաջարկով 30 ժամ ուղղվել է պրակտիկաներին՝ ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացման համար, ինչպես նաև 6 ակադեմիական ժամ ավելացվել է «Ընդհանուր հոգեբանության հիմունքներ» առարկային՝ դասախոսի առաջարկով: 2024 թվականին քոլեջը ներդրել է նաև «Հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու հմտություններ» նախասիրական մոդուլը (երկրորդ կուրս, առաջին կիսամյակ), որը միտված է ուսանողների հետազոտական և ստեղծագործական կարողությունների զարգացմանը: Ներդրման հիմքում եղել են ուսանողական խորհրդի առաջարկը և կրթական ոլորտի արդի պահանջները:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ուսումնական պլանում տեսական և գործնական ժամերի բաշխումը հնարավորություն է տալիս ապահովել ծրագրով սահմանված վերջնարդյունքների ձեռքբերումը: Ընդհանուր մասնագիտական մոդուլներում պահպանվում է 1:2 հարաբերակցություն (մեկ ժամ տեսական, երկու ժամ գործնական), իսկ հատուկ մասնագիտական առարկաներում՝ 1:2-ից 1:3 հարաբերակցություն: Բացի այդ, «Քույրական գործի հիմունքներ» մոդուլներից չորսը ամբողջությամբ ունեն գործնական ուղղվածություն, ինչը կարող է նպաստել ուսանողների գործնական հմտությունների զարգացմանը:

Մոդուլների դասավորվածությունը հիմնականում ապահովում է ուսանողների կարողությունների պրոգրեսիվ զարգացումը: Սակայն փորձագիտական խումբը նշում է, որ «Մանրէաբանության հիմունքներ» (ուսումնասիրվում է 2-կուրս, 2-րդ կիսամյակ) մոդուլը հիմքային նշանակություն ունի «Քույրական գործի հիմունքներ, ինֆեկցիոն վերահսկողության հիմունքներ» (ուսումնասիրվում է 2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ) մոդուլի մասնագիտական ուսուցման համար: Առավել նպատակահարմար է «Մանրէաբանության

հիմունքների» մոդուլն ուսումնասիրել մինչև «Քույրական գործի» համապատասխան մոդուլի մեկնարկը, ինչը կխթանի միջմոդուլային կապերի ձևավորումը և ուսանողների կողմից գիտելիքների հիմնավոր յուրացումը: Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ առանձին առարկաների դասավանդման հերթականության մեջ կատարվել են փոփոխություններ, մասնավորապես՝ «Համակարգչային օպերատորություն» առարկայի դասավանդումը երկրորդ կուրսից տեղափոխվել է չորրորդ կուրս, երկրորդ կիսամյակ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ տվյալ առարկայի բովանդակությունը (Microsoft Office փաթեթի ծրագրեր) անհրաժեշտ է ուսանողների համար ուսումնառության առավել վաղ փուլերում, քանի որ դրա վաղաժամ ուսուցումը ապահովում է ուսանողների թվային գրագիտությունը և աջակցում է այլ առարկաների արդյունավետ ուսումնասիրմանը:

Քոլեջը իրականացրել է բենչմարքինգ մի շարք կրթական հաստատությունների հետ, որի արդյունքում իրականացվել են որոշակի բարելավումներ: Մասնավորապես, Արարատի տարածաշրջանային պետական քոլեջի հետ համեմատության արդյունքում ավելացվել են օտար լեզվի դասաժամերը, իսկ Թբիլիսիի թիվ 1 բժշկական քոլեջի հետ բենչմարքինգի արդյունքում (նաև գործատուների առաջարկով) ավելացվել է պրակտիկաների ժամաքանակը: Այնուամենայնիվ, բենչմարքինգը կրում է սահմանափակ և ոչ համակարգային բնույթ՝ հիմնականում ուսումնական պլանի մակերեսային համեմատության մակարդակում:

Քույրական գործ կրթական ծրագրի իրականացման գործընթացում քոլեջը ձգտում է ապահովել ակտիվ և շարունակական հաղորդակցություն գործատուների հետ: Կարիերայի ուղղորդման և որակի ապահովման պատասխանատուները իրականացնում են հարցումներ գործատուների շրջանում, որոնց արդյունքները ցույց են տալիս, որ աշխատաշուկան ակնկալում է առավել գործնական պատրաստվածությամբ, ինքնավստահ և ակտիվ մասնագետներ: Միաժամանակ, գործատուների կողմից բարձրացվել է նաև ատամնաբուժական ոլորտում բուժքույրերի պատրաստման անհրաժեշտությունը, սակայն տվյալ ուղղությունը ներկայումս կրթական ծրագրում ներառված չէ: Քոլեջը դիտարկում է այս պահանջին արձագանքելու հնարավորությունը՝ հետազայում մշակելով և ներդնելով կարճաժամկետ կրթական ծրագրեր: Որպես միջանկյալ լուծում՝ քոլեջը կազմակերպում է ճանաչողական այցեր բուժհաստատություններ (որոնք ուսումնական պլանի մաս չեն կազմում), որոնց ընթացքում ուսանողները ծանոթանում են մասնագիտական գործունեության իրական պայմաններին, կիրառվող գործիքներին և ժամանակակից մեթոդներին: Մասնավորապես, «Սմայլ Դենտ» ՍՊԸ-ի հետ համագործակցության շրջանակում իրականացվում է 14-օրյա ճանաչողական այց, իսկ «Էլտա Մեդ» բժշկական կենտրոնում՝ երկօրյա այց՝ ժամանակակից սարքավորումների հետ ծանոթանալու նպատակով: Այնուամենայնիվ, նշված քայլերը դեռևս ամբողջությամբ չեն լուծում տվյալ ուղղությամբ մասնագետների պատրաստման խնդիրը, սակայն հնարավորություն են տալիս ուսանողներին ձեռք բերել տվյալ ոլորտի վերաբերյալ նախնական գիտելիքներ և պատկերացում:

Միաժամանակ, փորձագիտական հանդիպումները ցույց են տալիս, որ գործատուները կարևորում են ծրագրում պրակտիկայի և գործնական բաղադրիչի առավել մեծացումը՝ նշելով, որ ուսանողները հաճախ ունեն տեսական գիտելիքներ, սակայն դժվարանում են դրանք կիրառել գործնականում: Չնայած որոշակի քայլեր արդեն

իրականացվել են, մասնավորապես՝ ավելացվել են պրակտիկայի ժամերը և բարելավվել է նյութատեխնիկական բազան (ձեռք են բերվել ժամանակակից մուլյաժներ, դիդակտիկ նյութեր և մասնագիտական գրականություն), դրանք դեռևս ամբողջությամբ չեն ապահովում ակնկալվող արդյունքը: Փորձագիտական գնահատմամբ՝ ուսանողների գործնական կարողությունների ձևավորումը դեռևս բավարար մակարդակի վրա չէ, ինչը պայմանավորված է ոչ այնքան տեսական և գործնական ժամերի բաշխմամբ, որքան ծրագրի իրականացման արդյունավետությամբ՝ մասնավորապես դասավանդման և գնահատման գործընթացներով:

Քուլեջը Քույրական գործ կրթական ծրագրի համար իրականացրել է վերջնարդյունքների քարտեզագրում, որտեղ ներկայացված են պետականորեն սահմանված 19 վերջնարդյունքները, ինչպես նաև ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և բնագիտական գիտելիքները՝ ընդհանուր առմամբ ձևավորելով 25 վերջնարդյունք: Քարտեզագրման շրջանակում սահմանվել են յուրաքանչյուր վերջնարդյունքի ձեռքբերմանն ուղղված դասավանդման և գնահատման մեթոդները, ինչպես նաև դրանց ձևավորման մակարդակները՝ ծանոթություն, պրակտիկ կիրառում և լիարժեք տիրապետում (ԾՊ, ԾՊԼ, ԾԼ): Միաժամանակ, փորձագիտական գնահատմամբ արձանագրվում է, որ քարտեզագրման մեջ ներառված են արդյունավետ համարվող մեթոդներ (օրինակ՝ օբյեկտիվ կառուցվածքային կլինիկական քննություն՝ OSCE), սակայն դրանք իրական ուսումնական գործընթացում չեն կիրառվում: Այս անհամապատասխանությունը սահմանափակում է քարտեզագրման գործնական արժեքը և չի ապահովում վերջնարդյունքների ձևավորման և գնահատման գործընթացների ամբողջական համադրելիությունը: Հետևաբար, քուլեջը կարիք ունի վերանայելու քարտեզագրման մեջ ներառված մեթոդները և դրանք համապատասխանեցնելու իրականում կիրառվող դասավանդման և գնահատման պրակտիկային, ինչը հնարավորություն կտա նաև հետագայում իրականացնել ուսումնական գործընթացի արդյունավետության առավել հիմնավորված վերլուծություն և բացահայտել առկա խնդիրները:

Ըստ քուլեջի ինքնավերլուծության՝ շրջանավարտների մասնագիտական զբաղվածության մակարդակը դիտարկվող տարիներին կազմել է համապատասխանաբար՝ 52.63%(2020–2021), 13.33% (2021–2022), 57.89%(2022–2023), 34.38%(2023–2024) և 16.67%(2024–2025): Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ բացակայում է զբաղվածության տվյալների հավաքագրման, պահպանման և վերլուծության միասնական մեխանիզմը: Այս հանգամանքը սահմանափակում է ներկայացված ցուցանիշների արժանահավատությունը և չի ապահովում դրանց օգտագործումը կրթական ծրագրի արդյունավետության գնահատման գործընթացում:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քուլեջում Քույրական գործ կրթական ծրագիրը մշակված և իրականացվում է պետական կրթական չափորոշչի հիման վրա, հիմնականում ապահովված է ուսումնական պլանի կառուցվածքային համապատասխանությունը սահմանված վերջնարդյունքներին, իսկ տեսական և գործնական ժամերի հավասարակշռված բաշխումը նպաստում է ինչպես տեսական գիտելիքների ձևավորմանը, այնպես էլ գործնական հմտությունների զարգացմանը, ինչպես նաև ծրագրում

իրականացվում են որոշակի բարելավումներ՝ հիմնված բենչմարքինգի և գործատուների հետ համագործակցության վրա, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը բավարարում է չափանիշի պահանջներին:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

2. ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ն ապահովված է մասնագիտական անհրաժեշտ որակավորումներ ունեցող դասախոսական կազմով՝ ՄԿԾ-ի նպատակներն իրականացնելու համար:

Փորձագիտական վերլուծություն: Քույրական գործ կրթական ծրագրի իրականացման գործընթացում ներգրավված է 33 դասախոս, որից 24-ը հիմնական, իսկ 9-ը՝ համատեղող: Դասախոսներից 16-ը ներգրավված են ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների դասավանդմանը: Դասախոսական կազմում ընդգրկված են նաև պրակտիկ ոլորտի մասնագետներ (5 հոգի), որոնք աշխատում են Արարատի բժշկական կենտրոնում և դասավանդում են մի շարք մասնագիտական մոդուլներ՝ վերակենդանացում, վիրաբուժություն, համաճարակաբանություն, վարակիչ հիվանդություններ և այլն: Այս հանգամանքը նպաստում է կրթական գործընթացի և իրական աշխատավայրի միջև կապի ապահովմանը:

Դասախոսների ընտրության գործընթացում քուլեջը կարևորում է մասնագիտական կրթությունը, դասավանդման փորձառությունը և հաղորդակցական հմտությունները: Քուլեջը համագործակցում է նաև տարածաշրջանի բժշկական ոլորտի մասնագետների հետ՝ նրանց ներգրավելով կրթական գործընթացում համատեղությամբ դասավանդելու ձևաչափով: Միննույն ժամանակ, դասացուցակի կազմման գործընթացում ապահովվում է ճկունություն՝ հնարավորություն տալով ներգրավելու պրակտիկ ոլորտի մասնագետների (բժիշկների): Մասնավորապես, քույրական գործի հիմունքների դասավանդման համար նախապատվությունը տրվում է համապատասխան կրթություն ունեցող բուժքույրերին, իսկ կլինիկական առարկաների դեպքում՝ բժիշկներին:

Միննույն ժամանակ, դասախոսական կազմի տվյալների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ առկա են դեպքեր, երբ դասավանդվող առարկան լիարժեք չի համապատասխանում դասախոսի բազային մասնագիտական պատրաստվածությանը: Մասնավորապես, բուժքույրական կրթություն ունեցող դասախոսները դասավանդում են լատիներեն և համակարգչային օպերատորություն, իսկ կենսաքիմիայի մասնագետը՝ Մարդու անատոմիա և ֆիզիոլոգիա, Պաթոլոգիայի հիմունքներ: Չնայած բուժքույրական կրթության շրջանակում ուսումնասիրվում է լատիներեն, փորձագիտական խմբի գնահատմամբ տվյալ առարկաների արդյունավետ դասավանդումը պահանջում է նաև համապատասխան առարկայական խորացված պատրաստվածություն: Փորձագիտական

այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ ուսանողների մի մասի մոտ առկա են լատիներենի յուրացման դժվարություններ և անատոմիայի ոչ բավարար իմացություն, ինչը, փորձագիտական խմբի գնահատմամբ, կարող է պայմանավորված լինել նաև դասավանդվող առարկաների և դասախոսների մասնագիտական պատրաստվածության միջև առկա անհամապատասխանություններով³:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ նաև, որ քոլեջը բախվում է նեղ մասնագիտական դասախոսների պակասի խնդրին, հատկապես առանցքային մոդուլների շրջանակում, որտեղ հաճախ առկա է միայն մեկ մասնագետ: Սա հանգեցնում է փոխարինելիության խնդիրների՝ դասախոսի բացակայության կամ աշխատանքից դուրս գալու դեպքում: Օրինակ, մանկաբուժության մոդուլի դասախոսի հեռանալուց հետո մոդուլի դասավանդումը փոխանցվել է այլ մասնագետի՝ գաստէնտրոլոգի, ինչը կարող է ազդել մոդուլի բովանդակության խորության և մասնագիտական համապատասխանության վրա: Միաժամանակ, դասախոսական կազմի միջին տարիքը (մոտ 44 տարեկան) վկայում է համեմատաբար երիտասարդ կադրային ներուժի առկայության մասին:

Դասախոսական կազմի արդյունավետության գնահատումն իրականացվում է ուսանողների շրջանում հարցումների և ներքին դասալսումների միջոցով: Ներքին գնահատման արդյունքները ցույց են տալիս, որ էական մեթոդական կամ բովանդակային խնդիրներ չեն արձանագրվել: Սակայն փորձագիտական խմբի կողմից իրականացված դասալսումների ընթացքում արձանագրվել են թե բովանդակային, և թե մեթոդական անհամապատասխանություններ, ինչը վկայում է ներքին գնահատման մեխանիզմների սահմանափակ արդյունավետության մասին: Այս համատեքստում կարևոր է փոխադարձ պրոֆեսիոնալ դասալսումների (նույն մոդուլը դասավանդողի կողմից) ընդլայնումը և համակարգված կիրառումը, ինչպես նաև, անհրաժեշտության դեպքում, արտաքին մասնագետների ներգրավումը:

Միևնույն ժամանակ անհրաժեշտ է նշել, որ դասալսումները նպաստում են նաև արդյունավետ փորձի բացահայտմանը և տարածմանը՝ բաց դասերի ձևաչափով:

Սկսնակ դասախոսների մասնագիտական աջակցությունն ապահովելու նպատակով քոլեջում գործում է մենթորության համակարգ, որի շրջանակում նոր ընդունված դասախոսներին կցվում են փորձառու մենթորներ:

Դասախոսական կազմի վերապատրաստումների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ գերակշռում են ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից իրականացվող մեթոդական վերապատրաստումները, որոնք հիմնականում ուղղված են կրթական ծրագրերի պլանավորմանը և կարողություններին միտված ուսումնառության կազմակերպմանը: Միևնույն ժամանակ մասնագիտական վերապատրաստումները սահմանափակ են (մոտ 25%) և հիմնականում առկա են միայն կլինիկական գործունեություն իրականացնող դասախոսների մոտ՝ ՇՄԶ շրջանակում, ինչի արդյունքում ոչ բոլոր դասախոսներն են ապահովում իրենց դասավանդվող մոդուլների բովանդակությանը համարժեք արդիական մասնագիտական գիտելիք: Առկա է նաև վերապատրաստումների անհավասար բաշխվածություն. կան դասախոսներ, որոնք մասնագիտական վերապատրաստումներ չեն

³ Պարբերությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և նրանց հետ քննարկումների արդյունքում:

անցել, ինչպես նաև դեպքեր, երբ վերապատրաստումները սահմանափակվում են կարճաժամկետ (մեկօրյա) դասընթացներով, որոնք չեն կարող ապահովել վերապատրաստման խորություն և կայուն ազդեցություն դասավանդման և ուսումնառության արդյունքների վրա: Փորձագիտական խումբը նշում է, որ Քոլեջը պետք է հատուկ ուշադրություն դարձնի, պլանավորի և ներդրումներ կատարի մասնագիտական վերապատրաստումների ուղղությամբ, որոնք անմիջապես կրիսեն դասավանդվող մոդուլից և դասախոսի կարիքից, ապահովելով դասախոսների կողմից արդիական, ապացուցահեն և տվյալ մասնագիտական ոլորտին համահունչ գիտելիքների փոխանցում, ինչը կբարձրացնի դասավանդման արդյունավետությունը: Միաժամանակ անհրաժեշտ է զարգացնել նաև մեթոդական կարողությունները՝ ուղղված կարողություններին միտված գնահատման արդյունավետ իրականացմանը, մասնավորապես՝ գնահատման թերթիկների (checklist-երի) մշակմանը, վերջնարդյունքահեն առաջադրանքների ձևավորմանը և ուսումնառության գործընթացի կազմակերպմանը այնպես, որ այն ուղղակիորեն նպաստի սահմանված ուսումնառության արդյունքների ձևավորմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Քույրական գործ կրթական ծրագրի իրականացման համար ապահովված է բավարար դասախոսական կազմ՝ ներառյալ պրակտիկ ոլորտի մասնագետներ, առկա է աշխատաշուկայի հետ որոշակի կապ, գործում են դասախոսների ընտրության և մասնագիտական աջակցության մեխանիզմներ (մենթորություն, դասալսումներ), ինչպես նաև իրականացվում են որոշ վերապատրաստումներ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **բավարարում է** չափանիշի պահանջներին:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

3. ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ի շրջանակում կիրառվող դասավանդման և ուսումնառության մեթոդներն ապահովում են ուսանողների մոտ ուսումնառության ակնկալվող արդյունքների ձեռքբերումը:

Փորձագիտական վերլուծություն: Քույրական գործ ՄԿԾ-ի դասավանդման մեթոդների արդյունավետությունը՝ կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների ձեռքբերման տեսանկյունից ցույց տալու նպատակով, իրականացվել է քարտեզագրում: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ Քույրական գործ ՄԿԾ-ի շրջանակներում ներկայացված դասավանդման մեթոդների քարտեզագրումը լիարժեք չի արտացոլում ուսումնական գործընթացի իրական պատկերը: Չնայած քարտեզագրման մեջ ներկայացված են ժամանակակից և ուսանողակենտրոն մեթոդներ՝ դերային խաղեր, դեպքերի ուսումնասիրություն, սիմուլյացիոն ուսուցում, խմբային աշխատանքներ և այլն,

դրանք հիմնականում համակարգված կերպով չեն կիրառվում: Այս իրավիճակը պայմանավորված է ինչպես նյութատեխնիկական ռեսուրսների սահմանափակությամբ, այնպես էլ դասախոսական կազմի կողմից տվյալ մեթոդաբանության ոչ բավարար կիրառմամբ:

Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ վերջին տարում քոլեջում իրականացվել են դասավանդման որոշակի բարելավումներ: Մասնավորապես, «Քույրական գործ» մոդուլում ավելացվել են դերային խաղեր և իրավիճակային խնդիրներ, «Հերատրիա» և «Համաճարակաբանություն» մոդուլներում կիրառվել են իրավիճակային խնդիրներ և դերային խաղեր, իսկ «Դեղաբանություն» մոդուլում ներառվել են դեղատոմսերի նոր օրինակներ: Միաժամանակ խումբը նշում է, որ իրականացված փոփոխությունների արդյունավետությունը դեռևս չի գնահատվել, ինչի արդյունքում դժվար է եզրակացնել դրանց ազդեցությունը ուսանողների ուսումնառության արդյունքների վրա՝ նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Դասալսումների արդյունքում պարզ դարձավ, որ գործնական հմտությունների ձևավորումը հիմնականում իրականացվում է մուլյաժների միջոցով՝ ըստ ալգորիթմական քայլերի, ներառյալ վերջերս ձեռք բերված ներարկումների մուլյաժների կիրառմամբ: Միաժամանակ, ուսանողների կողմից մանիպուլյացիաների կատարման ընթացքում արձանագրվել են դեպքեր, երբ թույլ տրված սխալները դասախոսի կողմից ժամանակին չեն շտկվել կամ տրամադրված հետադարձ կապը ոչ միշտ է եղել մասնագիտական առումով ամբողջական և ուղղորդող, ինչի հետևանքով ուսանողները լիարժեք հնարավորություն չեն ստացել հասկանալու սխալի պատճառը և բարելավելու իրենց կատարողականը⁴:

Ուսանողների հետ մասնագիտական քննարկումները ցույց տվեցին, որ ուսանողների մոտ հիմնարար մասնագիտական մոդուլներից ձևավորված մնացորդային գիտելիքները բավարար մակարդակով չեն պահպանվել: Մասնավորապես, նույնիսկ բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողները դժվարանում են կիրառել և մեկնաբանել անատոմիայի, բազային բժշկական հասկացությունների, մասնագիտական տերմինաբանության, ինչպես նաև այլ հիմնարար մոդուլների գիտելիքները: Սա վկայում է, որ ուսուցման և գնահատման գործընթացները բավարար չափով չեն ապահովում հիմնարար մասնագիտական գիտելիքների կայուն ձևավորումը, երկարաժամկետ պահպանումը և դրանց կիրառումը մասնագիտական գործունեության ընթացքում⁵:

Փորձագիտական դիտարկումները ցույց են տալիս, որ ուսուցման գործընթացը միշտ չէ, որ ուղղված է ուսանողների մոտ կլինիկական պատկերացումների ձևավորմանը՝ գործընթացների և օրգան համակարգերի փոխկապակցված ընկալմանը: Փոխարենը, առավելապես խրախուսվում է գիտելիքի վերարտադրությունը, ինչը չի ապահովում խորքային ըմբռնում և հանգեցնում է նրան, որ ստացված գիտելիքները հետագայում չեն հիշվում և չեն կիրառվում գործնականում: Բացի այդ, դասալսումների և մասնագիտական քննարկումների ընթացքում արձանագրվել է, որ ուսուցման գործընթացում սահմանափակ են միջմոդուլային կապերի և գիտելիքների ինտեգրված կիրառման դրսևորումները: Առանձին դեպքերում ուսանողները կարողանում են վերարտադրել գործնական

⁴ Նախադասությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների և նրանց հետ հանդիպման արդյունքների հիման վրա:

⁵ Պարբերությունը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների հիման վրա:

գործողությունների կամ ցուցումների հաջորդականությունը, սակայն դժվարանում են հիմնավորել դրանց կիրառման պատճառահետևանքային և մասնագիտական հիմքերը:

Դասավանդումը կազմակերպվում է 26-ից մինչև 35 հոգանոց խմբերում, և ինչպես տեսական, այնպես էլ գործնական պարապմունքները իրականացվում են նույն մեծաքանակ խմբերով: Խմբերի այս չափը ոչ միշտ է հնարավորություն տալիս դասախոսին ապահովել յուրաքանչյուր ուսանողի անհատական դիտարկում և բազմակի վերահսկում, ինչպես նաև տրամադրել բավարար հետադարձ կապ բոլոր ուսանողներին: Սա, իր հերթին, սահմանափակում է գործնական հմտությունների արդյունավետ ձևավորումը և ուսանողների անհատական առաջընթացի գնահատումը:

Դասավանդման արդյունավետությունը գնահատվում է որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից իրականացվող ուսանողական հարցումների, պարբերական դասալսումների և բաց դասերի միջոցով: Սակայն նշված մեխանիզմները ամբողջությամբ չեն ապահովում դասավանդման իրական արդյունավետության բացահայտումը: Չնայած քուէջում կարևորվում է ինտերակտիվ դասերի իրականացումը, փորձագիտական դիտարկումները ցույց են տալիս, որ կարևոր է ոչ միայն կիրառվող մեթոդների առկայությունը, այլև դրանց բովանդակային արդյունավետությունը: Անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել, թե փոխանցվող գիտելիքը որքանով է խորքային, որքանով է նպաստում պատճառահետևանքային կապերի ձևավորմանը, ինչպես նաև ապահովում է կլինիկական մտածողության և գործնական կարողությունների զարգացումը:

Ինչ վերաբերում է դասավանդման բարելավման ուղղությամբ միջազգային փորձի ուսումնասիրմանը, ապա փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ նման համակարգված մեխանիզմներ դեռևս առկա չեն: Չնայած իրականացվում են մեթոդական վերապատրաստումներ ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից, դրանք հիմնականում կրում են ընդհանուր բնույթ և ուղղված չեն մասնագիտական առանձնահատկություններին համապատասխան դասավանդմանը: Դասախոսական կազմը ունի նպատակային մեթոդաբանական վերապատրաստումների կարիք, որոնք կուղղվեն մասնագիտական ուսուցման արդյունավետ կազմակերպմանը: Մասնավորապես, անհրաժեշտ է ապահովել վերապատրաստումներ, որոնց շրջանակում դասախոսները կծանոթանան միջմոդուլային դասավանդման սկզբունքներին և կզարգացնեն այնպիսի մեթոդական կարողություններ, որոնք կնպաստեն խորքային գիտելիքների, ինչպես նաև կարողությունների փոխանցմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ դասավանդման գործընթացում առկա է մեթոդների և դրանց իրական կիրառման միջև անհամապատասխանություն, ուսուցումը առավելապես հիմնված է գիտելիքի վերարտադրության վրա, բավարար չափով չեն ձևավորվում միջմոդուլային կապեր, խորքային գիտելիք և կլինիկական մտածողություն, ինչպես նաև առկա են գործնական հմտությունների ձևավորման և գնահատման սահմանափակումներ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **չի բավարարում** տվյալ չափանիշի պահանջներին:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

4. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ն ունի ակադեմիական ազնվությանը նպաստող գնահատման համակարգ, ինչը թույլ է տալիս հավաստել ուսանողի առաջընթացը և ուսումնառության ակնկալվող արդյունքների ձևավորումը և ձեռքբերումը:

Քոլեջում ուսումնառողների գնահատումն իրականացվում է գործող «Միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների ուսումնառողների գիտելիքների գնահատման չափորոշիչներ և արդյունքների բողոքարկման կարգի» պահանջներին համապատասխան: Ըստ սահմանված կարգի՝ գնահատումը ներառում է ձևավորող (ընթացիկ), ամփոփիչ գնահատում և ամփոփիչ ատեստավորում: Գնահատման նպատակով կիրառվում են թեստեր, հարցաշարեր, իրավիճակային խնդիրներ և գնահատման թերթիկներ: Չնայած այն հանգամանքին, որ գնահատման կարգով սահմանված են ձևավորող գնահատման սկզբունքները, փորձագիտական ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ գնահատման համակարգը գործնականում լիարժեք չի ապահովում ձևավորող գնահատման գործառույթի իրականացումը և ուսանողների ուսումնառության արդյունքների շարունակական զարգացումը: Այդ մասին են վկայում ուսանողների մոտ արձանագրված ինչպես տեսական գիտելիքների, այնպես էլ գործնական կարողությունների ոչ լիարժեք ձևավորումը:

Մոդուլային ծրագրերի ընթացիկ գնահատման ընթացքում կիրառվում է «անցել է/չի անցել» սկզբունքը: Սակայն ուսանողը, հաղթահարելով մոդուլը և ստանալով «անցել է» գնահատական, ոչ միշտ է տիրապետում այն նվազագույն գիտելիքներին և կարողություններին, որոնք պետք է ձեռք բերեր տվյալ մոդուլի շրջանակում: Արդյունքում գնահատումը ոչ միշտ է ծառայում որպես ուսանողի իրական մասնագիտական կարողությունները օբյեկտիվորեն գնահատելու գործիք:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը կարիք ունի վերանայելու անցողիկ շեմի սահմանման մոտեցումը՝ բարձրացնելով նվազագույն պահանջները: Գնահատման թերթիկներում անհրաժեշտ է հստակ առանձնացնել այն նվազագույն պարտադիր գիտելիքներն ու կարողությունները, որոնք բոլոր ուսանողները պետք է ցուցադրեն՝ հատկապես պացիենտի անվտանգության տեսանկյունից կրիտիկական գործողությունների մասով: Այդ նվազագույն շեմը չապահովելու դեպքում ուսանողը չպետք է անցնի ուսուցման հաջորդ փուլ, քանի որ հակառակ դեպքում կրթական ծրագիրը չի կարող երաշխավորել, որ շրջանավարտը տիրապետում է անվտանգ և արդյունավետ մասնագիտական գործունեության համար անհրաժեշտ նվազագույն կոմպետենցիաներին:

Ուսանողների ընթացիկ գնահատման նպատակով կիրառվում են նաև իրավիճակային առաջադրանքներ: Փորձագիտական ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանք հիմնականում միտված են բժշկական ախտորոշման որոշմանը և բժշկական որոշումների կայացմանը, մինչդեռ բուժքույրական ախտորոշման, բուժքույրական միջամտությունների պլանավորման և իրականացման բաղադրիչները բավարար չափով արտացոլված չեն: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ առավել նպատակահարմար կլինի իրավիճակային առաջադրանքները կառուցել հենց բուժքույրական գործունեության տրամաբանությամբ՝ շեշտադրելով բուժքույրական ախտորոշումը, խնամքի

պլանավորումը և համապատասխան բուժքույրական միջամտությունների ընտրությունը: Միաժամանակ նպատակահարմար է առանձին իրավիճակներ իրականացնել սիմուլյացիոն բեմադրությունների միջոցով, որպեսզի ուսանողները ոչ միայն ներկայացնեն իրենց գործողությունների հաջորդականությունը, այլև ցուցադրեն դրանք իրական պայմաններին մոտ միջավայրում: Սա հնարավորություն կտա գնահատել ոչ միայն նրանց մասնագիտական գիտելիքներն ու գործնական կարողությունները, այլև կլինիկական մտածողությունը, որոշումների կայացման գործընթացը և բուժքրոջ մասնագիտական վարքագիծը:

Ուսանողների ընթացիկ գնահատումը իրականացվում է 10 բալանոց համակարգով, սակայն փորձագիտական հանդիպումները ցույց են տալիս, որ գնահատման չափանիշներն ու ակնկալիքները միշտ չէ, որ հստակ և միասնական կերպով են ընկալվում թե՛ դասախոսների, թե՛ ուսանողների կողմից: Առանձին դեպքերում դասախոսների կողմից բավարար չափով չեն հստակեցվում տվյալ մոդուլի շրջանակում գնահատվող գիտելիքները, կարողությունները և գնահատման չափանիշները:

Դասամատյանների և պրակտիկայի օրագրերի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ ուսանողների մեծ մասն ունի միջին և միջինից բարձր գնահատականներ (պրակտիկայի դեպքում՝ հիմնականում բարձր գնահատականներ): Սակայն մասնագիտական քննարկումների և ուսանողների գործնական աշխատանքների դիտարկումների ընթացքում պարզ դարձավ, որ նրանց մի մասը բավարար չափով չի տիրապետում մասնագիտության հիմնարար գիտելիքներին և գործնական կարողություններին: Մասնավորապես, ուսանողները դժվարանում էին հիմնավորել առանձին բուժքույրական միջամտությունների մասնագիտական հիմքերը, բացատրել պատճառահետևանքային կապերը (օրինակ՝ ախտահանման նպատակը կամ ինֆեկցիոն գործընթացների հիմնական սկզբունքները), իսկ հիմնական մանիպուլյացիաների կատարման ընթացքում արձանագրվել են նաև էական սխալներ: Այս ամենը կարող է վկայել, որ գնահատման գործընթացը ոչ բոլոր դեպքերում է լիարժեք արտացոլում ուսանողների իրական մասնագիտական պատրաստվածությունը և ապահովում հիմնարար գիտելիքների ու գործնական կարողությունների բավարար մակարդակի ձևավորումը:

Համալիր քննությունների հարցատոմսերի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանք ներառում են ինչպես տեսական հարցեր, այնպես էլ իրավիճակային և գործնական առաջադրանքներ: Իրավիճակային առաջադրանքները հիմնականում կառուցված են բժշկական հիվանդությունների և ախտորոշումների շուրջ, մինչդեռ բուժքույրական գործընթացի բաղադրիչները ներկայացված են երկրորդական մակարդակում: Արդյունքում առաջադրանքներն առավելապես գնահատում են ուսանողի՝ հիվանդության վերաբերյալ գիտելիքները, քան բուժքույրական ախտորոշում իրականացնելու, խնամքը պլանավորելու, առաջնահերթությունները սահմանելու և համապատասխան բուժքույրական միջամտություններ ընտրելու կարողությունները: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ նպատակահարմար է վերանայել իրավիճակային առաջադրանքների կառուցվածքը՝ դրանք առավելապես հիմնելով բուժքույրական գործընթացի տրամաբանության վրա և, հնարավորության դեպքում, դրանք իրականացնել սիմուլյացիոն միջավայրում: Այս մոտեցումը հնարավորություն կտա առավել ամբողջական գնահատել

ապագա բուժքրոջ մասնագիտական կոմպետենցիաները, կլինիկական մտածողությունը, որոշումների կայացման կարողությունը և մասնագիտական վարքագիծը: Միաժամանակ, փորձագիտական խումբը նշում է, որ նման գնահատման համակարգի ներդրումը պահանջում է համապատասխան ռեսուրսային ապահովում՝ սիմուլյացիոն կայանների ստեղծում, նյութատեխնիկական բազայի զարգացում և անհրաժեշտ ֆինանսական ներդրումներ: Բացի այդ, համակարգի արդյունավետ իրականացման համար անհրաժեշտ է կազմակերպել դասախոսների նպատակային վերապատրաստումներ՝ ուղղված սիմուլյացիոն սցենարների, գնահատման գործիքների և OSCE սկզբունքներին համապատասխան գնահատման մեթոդաբանության մշակմանն ու կիրառմանը⁶:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ գնահատման համակարգը ոչ բոլոր դեպքերում է ապահովում ուսումնառության վերջնարդյունքների և նվազագույն պարտադիր կոմպետենցիաների ձևավորմանն ու ձեռքբերմանն արժանահավատ գնահատումը, գնահատման չափանիշներն ու անցողիկ շեմերը լիարժեք չեն երաշխավորում ուսանողների մասնագիտական պատրաստվածության անհրաժեշտ մակարդակը, իսկ կիրառվող գնահատման մեթոդները դեռևս բավարար չափով չեն գնահատում բուժքույրական գործընթացը, կլինիկական մտածողությունը և մասնագիտական վարքագիծը, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ «Քույրական գործ» կրթական ծրագիրը **չի բավարարում** տվյալ չափանիշի պահանջներին:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

5. ՀԵՏԱԳՈՏԱԿԱՆ ԵՎ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌԻԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ի շրջանակում ապահովվում է կապը հետազոտական ու ստեղծագործական գործունեության և ուսումնառության միջև:

Հետազոտական գործունեությունը «Քույրական գործ» կրթական ծրագրում խթանելու նպատակով 2024 թվականին ներդրվել է «Հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու հմտություններ» (երկրորդ կուրս, առաջին կիսամյակ, 20 ժամ տևողությամբ) նախասիրական առարկա, որի հիմնական նպատակն է զարգացնել ուսանողների հետազոտական և վերլուծական կարողությունները: Մոդուլի շրջանակում ուսանողները ձեռք են բերում տեղեկատվական աղբյուրներից օգտվելու, պարզ հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու և արդյունքները ներկայացնելու բազային հմտություններ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը դեռևս ամբողջությամբ չի հստակեցրել, թե հետազոտական գործունեությունը ինչ բովանդակություն և ուղղվածություն պետք է ունենա կրթական ծրագրում, ինչպես նաև՝ որ ուղղություններով է

⁶ Տեքստը խմբագրվել է հաստատության դիտարկումների հիման վրա:

նպատակահարմար զարգացնել այն: Ներկայումս իրականացվող աշխատանքները կրում են առավելապես փորձարարական բնույթ և ուղղված են հետազոտական գործունեության ձևաչափերի փորձարկմանը:

Ուսանողների հետազոտական գործունեության շրջանակում իրականացվում են տարբեր կիրառական աշխատանքներ: Մասնավորապես, ուսանողները կատարել են զարկերակային ճնշման չափումներ տարիքային տարբեր խմբերում և փորձել են բացահայտել հիպերտոնիկ հիվանդությունների տարածվածությունը, ուսումնասիրել են դեղորայքի կիրառման առանձնահատկությունները՝ տարբերակելով բժշկի ցուցմամբ և ոչ մասնագիտական աղբյուրներով դեղերի ընդունման դեպքերը, ինչպես նաև իրականացրել են մարմնի քաշի և հասակի համեմատական վերլուծություններ՝ գնահատելով նորմայից շեղումները և քննարկելով դրանց կարգավորման հնարավոր ուղիները: Բացի այդ, առանձին դեպքերում ուսանողները պատրաստել են թեմատիկ ներկայացումներ:

Փորձագիտական խումբը նշում է, որ իրականացվող աշխատանքները ներառում են տվյալների հավաքագրման և պարզ վերլուծության տարրեր, սակայն դրանցում բացակայում են հետազոտական գործունեության մի շարք կարևոր բաղադրիչներ: Մասնավորապես, աշխատանքները միշտ չէ, որ կառուցվում են հստակ ձևակերպված հետազոտական հարցի շուրջ, տվյալների հավաքագրումը չի իրականացվում նախապես սահմանված մեթոդաբանությամբ, իսկ վերլուծությունը սահմանափակվում է նկարագրական մակարդակով՝ առանց օրինաչափությունների բացահայտման: Արդյունքում ստացված տվյալները չեն վերածվում հիմնավորված եզրակացությունների և չեն կապվում մասնագիտական գործունեության հետ, մասնավորապես՝ բուժքրոջ կողմից որոշումների կայացման գործընթացում դրանց կիրառման տեսանկյունից:

Այս համատեքստում նպատակահարմար է հետազոտական գործունեության կազմակերպումը կառուցել ավելի համակարգված ձևով՝ ապահովելով, որ յուրաքանչյուր աշխատանք սկսվի հստակ հետազոտական հարցից, ներկայացվեն տվյալների հավաքագրման հիմնական ձևերը, արդյունքները ենթարկվեն վերլուծության՝ միտված օրինաչափությունների բացահայտմանը, և ձևակերպվեն եզրակացություններ, որոնք կունենան կիրառական նշանակություն և կուղղվեն մասնագիտական որոշումների կայացմանը: Այս մոտեցման կիրառումը կնպաստի ուսանողների մոտ կիրառական և վերլուծական մտածողության զարգացմանը, ինչպես նաև կբարձրացնի նրանց կարողությունը հիմնավորված մասնագիտական որոշումներ կայացնելու իրական աշխատանքային իրավիճակներում:

2022–2025թթ. ընթացքում դասախոսական կազմի կողմից հրապարակվել է շուրջ 10 գիտական հոդված, որոնք հիմնականում հեղինակվել են սահմանափակ թվով (2–3) դասախոսների կողմից: Հոդվածների թեմատիկան ներառում է ինչպես կլինիկական (օր.՝ շաքարային դիաբետ, շնչառական հիվանդություններ), այնպես էլ հարակից ոլորտների (օր.՝ սննդի տեխնոլոգիա) հարցեր: Միևնույն ժամանակ փորձագետների գնահատմամբ հրապարակված հոդվածների թեմատիկան միշտ չէ, որ ուղղակիորեն կապվում է քույրական գործ կրթական ծրագրի ուսումնառության վերջնարդյունքների հետ և լիարժեք չի նպաստում բուժքրոջ մասնագիտական կարողությունների ձևավորմանը: Այնուամենայնիվ, դրանք կարող են դիտարկվել որպես լրացուցիչ գիտելիքի աղբյուր և որոշ չափով նպաստել դասավանդվող նյութի ընդլայնմանը: Միևնույն ժամանակ չեն գործում

բավարար խրախուսման մեխանիզմներ, որոնք կնպաստեին թե՛ դասախոսական կազմի, թե՛ ուսանողների առավել ակտիվ ներգրավվածությանը հետազոտական գործունեության մեջ:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ «Քույրական գործ» կրթական ծրագրում հետազոտական գործունեությունը դեռևս գտնվում է ձևավորման փուլում, չունի հստակ սահմանված բովանդակություն և ուղղվածություն, իրականացվող աշխատանքները չեն կառուցվում համակարգված մոտեցմամբ և չեն ապահովում հետազոտական գործընթացի հիմնական փուլերի ամբողջական իրականացում, ինչպես նաև սահմանափակ է դասախոսական և ուսանողական ներգրավվածությունը, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **չի բավարարում** չափանիշի պահանջներին:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

6. ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ն նպաստում է որակյալ կրթություն իրականացնելուն՝ ձևավորելով ուսումնառության համար բարենպաստ միջավայր:

Փորձագիտական վերլուծություն: «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի իրականացման համար քոլեջը ապահովված է որոշակի նյութատեխնիկական ռեսուրսներով, որոնք հնարավորություն են տալիս կազմակերպել ուսումնական գործընթացը և ձևավորել մասնագիտական հմտությունների որոշ բաղադրիչներ: Մասնավորապես, առկա են շարժական մուլյաժներ (օրինակ՝ ՍԹՎ մուլյաժներ, ներարկման սիլիկոնե մոդելներ), խնամքի պարագաներ, ինչպես նաև անատոմիայի, մանկաբուժության և թերապիայի ուղղություններով որոշ ցուցադրական նյութեր: Վերջին շրջանում ձեռք է բերվել նաև հեռուստացույց, որը կիրառվում է դիդակտիկ նյութերի ցուցադրման նպատակով: Բացի այդ, ուսանողները հնարավորություն ունեն գործնական հմտությունների որոշ տարրեր դիտարկել և մասամբ իրականացնել Արարատի բժշկական կենտրոնի բազայում, ինչը որոշակիորեն նպաստում է իրական մասնագիտական միջավայրի հետ ծանոթացմանը: Մինևույն ժամանակ, ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է կոմբինացված լսարաններում, որտեղ նույն տարածքում իրականացվում են թե՛ տեսական, թե՛ գործնական պարապմունքները: Առանձնացված չեն մասնագիտացված լսարաններ, կաբինետներ կամ լաբորատորիաներ: Այս պայմաններում առկա են գործնական ուսուցման որոշ հնարավորություններ, սակայն ուսումնառության վերջնարդյունքների առավել արդյունավետ ապահովման համար նպատակահարմար կլինի ձևավորել մասնագիտացված ուսումնական տարածքներ և սիմուլացիոն միջավայրեր, որոնք հնարավորություն կտան ապահովել գործնական հմտությունների համակարգված և բազմակի իրականացում:

Անատոմիայի ուղղությամբ առկա են հիմնականում պաստառներ և սահմանափակ քանակությամբ (հիմնականում մեկական) մոդելներ (օրինակ՝ դեմքի, սրտի, ողնաշարի,

կոնքի և այլն), որոնք ապահովում են ուսուցման բազային մակարդակը: Միևնույն ժամանակ, ուսումնառության վերջնարդյունքների առավել լիարժեք ապահովման նպատակով նպատակահարմար կլինի համալրել ռեսուրսները ամբողջական ամբողջական մարդ մոդելներով և ներքին օրգանների շարժական համակարգերով, որոնք հնարավորություն կտան ուսանողներին դիտարկել օրգանների փոխկապակցվածությունը և կառուցվածքային ամբողջականությունը: Գինեկոլոգիայի և վիրաբուժության ուղղությամբ առկա են անհրաժեշտ որոշ գործիքներ և ուսումնառման դասընթացներ, սակայն դրանց կազմակերպումն ու դասավորվածությունը լիարժեք չեն աջակցում գործնական պարապմունքների արդյունավետ և համակարգված իրականացմանը: Բացի այդ, բացակայում են համապատասխան ֆանտոմներ և մուլյաժներ, օրինակ՝ գինեկոլոգիական զննման ֆանտոմներ, ներարգանդային միջամտությունների ուսուցման մոդելներ, ծննդաբերության գործընթացը և բիոմեխանիզմը ցուցադրող մուլյաժներ, պտղի դիրքերի և զարգացման փուլերը ներկայացնող մոդելներ և այլն:

Մանկաբուժության ուղղությամբ առկա են որոշ հիմնական ռեսուրսներ (մահճակալ, տիկնիկ, խնամքի պարագաներ), սակայն բացակայում են մանկական մուլյաժներ, արհեստական սնուցման սարքեր և ներարկման տեխնիկան սովորելու համար նախատեսված մոդելներ: Նման ռեսուրսների առկայությունը հնարավորություն կտա ապահովել տարբեր տարիքային խմբերի երեխաների խնամքի և միջամտությունների իրականացման հմտությունների գործնական ուսուցում, նպաստել անվտանգ և ճիշտ գործողությունների իրականացման կարողությունների ձևավորմանը, ինչպես նաև բարձրացնել ուսանողների վստահությունն ու պատրաստվածությունը իրական կլինիկական միջավայրում աշխատելու համար:

Թերապիայի ուղղությամբ առկա են որոշ անհրաժեշտ սարքավորումներ և մուլյաժներ, սակայն դրանց քանակը սահմանափակ է (հիմնականում մեկական), ինչը սահմանափակում է ուսանողների ակտիվ ներգրավումը և բազմակի պրակտիկայի հնարավորությունները:

Դեղաբանության ուղղությամբ առկա են հիմնականում տարբեր դեղերի տուփեր և որոշ դեղաձևեր (հաբեր, բուսական պատրաստուկներ և այլն), որոնք հնարավորություն են տալիս ապահովել ուսուցման բազային բաղադրիչները՝ դեղաձևերի տարբերակման և ճանաչման մակարդակում, ինչը հիմնականում պահանջվում է պետական չափորոշիչներով: Իսկ «Մանրէաբանության հիմունքներ» մոդուլի շրջանակում սահմանված է, որ ուսանողները պետք է իրականացնեն մանրէի հետազոտություն, ինչը ենթադրում է մանրադիտակային պատրաստուկների պատրաստման և դիտարկման հմտությունների ձևավորում: Այս նպատակով կարևոր է ապահովել համապատասխան լաբորատոր պայմաններ՝ մոդելային ոչ ախտածին մանրէների կուլտուրաների հավաքածու, ներկանյութեր, իմերսիոն յուղ, մանրադիտակներ (առնվազն 90x օբյեկտիվով), ինչպես նաև սննդամիջավայրեր: Նվազագույնը մեկ լաբորատոր փորձի իրականացումը հնարավորություն կտա ուսանողներին գործնականում կիրառել տեսական գիտելիքները և ապահովել սահմանված ուսումնառության արդյունքների ձեռքբերումը:

Միևնույն ժամանակ, նպատակահարմար կլինի ապահովել նաև քիմիայի լաբորատորիայի առկայություն, ինչը կնպաստի համապատասխան գործնական հմտությունների ձևավորմանը և ուսանողների կողմից հիմնարար գործընթացների

առավել խորքային ըմբռնմանը: Ընդհանուր առմամբ կրթական ծրագրի ուսումնառության վերջնարդյունքների առավել արդյունավետ ապահովման նպատակով նպատակահարմար է բարելավել նյութատեխնիկական բազան՝ ապահովելով մասնագիտացված լսարաններ և լաբորատորիաներ, ինչպես նաև համալրելով մուլյաժների և գործնական սարքավորումների քանակը և բազմազանությունը (առնվազն մի քանի միավոր յուրաքանչյուր հմտության համար): Միաժամանակ, կարևոր է ապահովել առկա ռեսուրսների համակարգված դասավորվածություն և նպատակային օգտագործում, ինչը կնպաստի գործնական հմտությունների և կլինիկական մտածողության առավել արդյունավետ ձևավորմանը:

Ինչ վերաբերում է գրադարանին և առկա գրականությանը, ապա այն ներառում է անատոմիայի, դեղաբանության, քույրական գործի, մանկաբուժության և վիրաբուժության ուղղություններով գրքեր, որոնք ընդհանուր առմամբ ապահովում են ուսուցման բազային պահանջները: Միննույն ժամանակ, մասնագիտական գրականության զգալի մասը հրատարակված է ավելի վաղ տարիներին (1988, 1999, 2001, 2003), ինչի արդյունքում նպատակահարմար կլինի այն աստիճանաբար արդիականացնել՝ ապահովելու ժամանակակից մասնագիտական մոտեցումների և բովանդակության առավել լիարժեք ներառումը ուսումնական գործընթացում:

Քոլեջը նաև իրազեկում է ուսանողներին միջազգային բաց հասանելիությամբ գիտական հարթակների մասին (օրինակ՝ eLIBRARY.RU, Open Access Journals, PubMed Central, World Health Organization Digital Library և այլք), ինչը նպաստում է ժամանակակից տեղեկատվական աղբյուրների օգտագործմանը: Միննույն ժամանակ, օտար լեզվի իմացության մակարդակը ոչ միշտ է բավարար այդ ռեսուրսներից լիարժեք օգտվելու համար: Տեղեկատվական ռեսուրսների հասանելիությունը խթանելու նպատակով քոլեջի գրադարանում, միջանցքներում և լսարաններում տեղադրված են էլեկտրոնային կրթական նյութերից օգտվելու համար նախատեսված QR կոդեր, որոնք հնարավորություն են տալիս ուսանողներին արագ հասանելիություն ունենալ թվային բովանդակությանը:

Ինչ վերաբերում է ուսանողներին տրամադրվող խորհրդատվություններին և աջակցող ծառայություններին, ապա դրանք իրականացվում են ինչպես կուրսդեկների, այնպես էլ մոդուլները դասավանդող դասախոսների կողմից՝ ուսանողների հարցերի, բացակայությունների կամ ուսումնառության ընթացքում առաջացող խնդիրների դեպքում: Բացի այդ, ուսանողները հնարավորություն ունեն ուսումնական պլանից դուրս իրականացնել պրակտիկա դեղատներում՝ քոլեջի աջակցությամբ, ինչը միտված է նրանց գործնական փորձի ձեռքբերմանը և հետագայում աշխատաշուկայում մրցունակության բարձրացմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի իրականացման համար ապահովված է նյութատեխնիկական որոշ ռեսուրսներով, որոնք հնարավորություն են տալիս կազմակերպել ուսումնական գործընթացը և ձևավորել մասնագիտական հմտությունների բազային բաղադրիչները, առկա են գործնական ուսուցման որոշ հնարավորություններ՝ ինչպես քոլեջում, այնպես էլ բժշկական կենտրոնների բազաներում, ինչպես նաև ապահովված են ուսանողների համար հասանելի

տեղեկատվական ռեսուրսներ և խորհրդատվական աջակցություն, միաժամանակ նկատվում են զարգացման ուղղություններ՝ կապված մասնագիտացված ուսումնական միջավայրերի, լաբորատոր պայմանների և նյութատեխնիկական բազայի արդիականացման հետ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **բավարարում է** չափանիշի պահանջներին:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

7. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ի շրջանակում առկա է որակի ներքին համակարգ, որն ապահովում է ՄԿԾ-ի որակի կայունությունը և շարունակական զարգացումը:

Փորձագիտական վերլուծություն: Քույրական գործ կրթական ծրագրի որակի ապահովման գործընթացները կազմակերպվում են ամբիոնի վարիչի (որը միաժամանակ հանդիսանում է որակի ապահովման պատասխանատու) և մեթոդիստի կողմից: Կիրառվող հիմնական մեխանիզմներն են դասալսումները, փոխադարձ դասալսումները, ինչպես նաև ուսանողների և գործատուների շրջանում իրականացվող հարցումները, որոնք ուղղված են կրթական գործընթացի տարբեր բաղադրիչների գնահատմանը:

Դասալսումները իրականացվում են նախապես մշակված դասալսման թերթիկների հիման վրա, որոնք ներառում են դասավանդման գործընթացի մի շարք կարևոր բաղադրիչներ՝ միջառարկայական կապերի ապահովում, կիրառվող մեթոդների արդյունավետություն, ուսանողների ներգրավվածություն, գնահատման հիմնավորվածություն և հետադարձ կապի տրամադրում: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խմբի գնահատմամբ, դասալսումների արդյունքների համակարգված և համադրված վերլուծություն լիարժեք չի իրականացվում: Առանձին դասալսման թերթիկների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ գնահատականները հիմնականում կրում են ընդհանրացված բնույթ («լավ», «գերազանց») և հաճախ չեն ուղեկցվում հիմնավորումներով կամ խորքային վերլուծությամբ: Միաժամանակ արձանագրվել են դեպքեր, երբ դասալսման ընթացքում նշված դիտարկումները և տրված գնահատականները ամբողջությամբ համահունչ չեն եղել միմյանց:

Թեև իրականացվում են նաև փոխադարձ դասալսումներ և դիտարկումներ տնօրենի ու ամբիոնի վարիչների մասնակցությամբ, դրանց արդյունքները բավարար չափով չեն վերածվում համակարգային վերլուծությունների և հստակ բարելավման գործողությունների պլանների:

Ուսանողների շրջանում իրականացվող հարցումները ևս ներկայումս սահմանափակ վերլուծական արժեք ունեն: Օգտագործվող հարցաթերթերը հիմնականում ներառում են ընդհանրական պնդումներ և բավարար չափով չեն բացահայտում դասավանդման մեթոդների արդյունավետությունը, գնահատման գործընթացի

հիմնավորվածությունը կամ գործնական բաղադրիչի խնդիրները: Բացի այդ, բաց հարցերին ուսանողների արձագանքները հաճախ սահմանափակ են, ինչի արդյունքում հավաքագրվող տվյալները լիարժեք հիմք չեն հանդիսանում ուսումնական գործընթացի խնդիրների համակարգված բացահայտման և տվյալահեն բարելավումների պլանավորման համար:

Փորձագիտական խմբի դիտարկմամբ, գործող որակի ապահովման համակարգը ներկայումս առավելապես կենտրոնացած է տվյալների հավաքագրման վրա, սակայն լիարժեք չի ապահովում դրանց համակարգված վերլուծությունը, համադրումը և ապացույցահեն որոշումների կայացումը: Մասնավորապես, տարբեր աղբյուրներից ստացված տվյալները (դասալսումներ, հարցումներ, ուսանողների առաջադիմություն, դասավանդման և գնահատման մեխանիզմների արդյունավետություն և այլն) չեն վերածվում կրթական ծրագրի իրականացման վերաբերյալ ինտեգրված վերլուծության: Արդյունքում, դասավանդման, գնահատման և գործնական կարողությունների ձևավորման գործընթացներում առկա որոշ համակարգային խնդիրներ բավարար չափով չեն բացահայտվում որակի ապահովման համակարգի կողմից:

Մասնավորապես, փորձագիտական խմբի կողմից արձանագրված որոշ խնդիրներ՝ գիտելիքի վերարտադրության վրա հիմնված ուսուցումը, գործնական կարողությունների ոչ լիարժեք ձևավորումը, բարձր գնահատականների և իրական կարողությունների միջև առկա անհամապատասխանությունները, բավարար չափով չեն արտացոլվում գործող որակի ապահովման մեխանիզմների արդյունքներում: Սա սահմանափակում է ուսումնասության վերջնարդյունքների ձեռքբերման մակարդակի արժանահավատ գնահատումը և կրթական ծրագրի բարելավման գործընթացների արդյունավետ պլանավորումը: Արդյունքում, կրթական ծրագրի բարելավման գործընթացները դեռևս ամբողջությամբ չեն կրում համակարգային և տվյալահեն բնույթ, ինչը կարող է անդրադառնալ նաև շրջանավարտների մասնագիտական պատրաստվածության և շնորհիվող որակավորման արժանահավատության վրա: Արդյունքահեն և արդյունավետ որակի ապահովման համակարգ ձևավորելու նպատակով քոլեջը կարիք ունի ուսումնասիրելու ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային առաջատար փորձը՝ մասնավորապես բժշկական ուղղվածությամբ կրթական ծրագրերի որակի ապահովման մոդելների և գործիքակազմերի կիրառման ոլորտում: Սա հնարավորություն կտա ներդնել առավել նպատակային և ապացույցահեն մեխանիզմներ, որոնք կապահովեն կրթական ծրագրի իրականացման գործընթացների համակարգված գնահատումը, տվյալահեն որոշումների կայացումը և շարունակական բարելավման փակ ցիկլի առավել արդյունավետ գործարկումը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Քույրկրթական ծրագրի որակի ապահովման գործող մեխանիզմները չեն ապահովում տվյալահեն և արդյունքահեն գնահատման ամբողջական գործընթաց, դասալսումների և հարցումների արդյունքները չեն ենթարկվում համակարգված և համադրված վերլուծության, առկա են գնահատման հուսալիության և օբյեկտիվության խնդիրներ, ինչպես նաև բացակայում է տարբեր աղբյուրներից ստացված

տվյալների ինտեգրված կիրառումը ծրագրի բարելավման նպատակով, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը չի բավարարում չափանիշի պահանջներին:

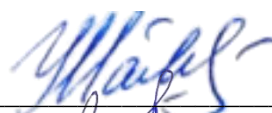
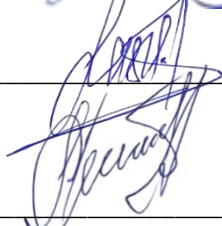
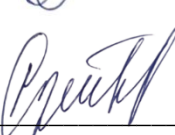
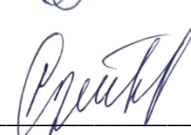
Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
1. Մասնագիտության կրթական ծրագիրը	Բավարարում է
2. Դասախոսական կազմը	Բավարարում է
3. Դասավանդումը և ուսումնառությունը	Չի բավարարում
4. Ուսանողների գնահատումը	Չի բավարարում
5. Հետազոտական և ստեղծագործական գործունեությունը	Չի բավարարում
6. Կրթական միջավայրը	Բավարարում է
7. Որակի ապահովումը	Չի բավարարում

Փորձագիտական խումբ

Փորձագիտական խումբ

2. Նաիրա Հունանյան
_____
3. Իշխան Սոխակյան
_____
4. Արաքս Աղաջանյան
_____
5. Թերեզա Ղազարյան
_____
6. Ալեն Ստեփանյան
_____ |

26-ը հունիսի, 2026թ

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

1. **Նաիրա Հունանյան՝** 2004 թվականին ավարտել է Երևանի Պետական Համալսարանը կենսաբանության մագիստրոսի աստիճանով: 2013 թվականին շնորհվել է կենսաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 2004-2008 թվականներին աշխատել է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ամբիոն - բժշկակենսաբանական միջազգային հետբուհական ուսումնական կենտրոնում: 2006-2007 թվականներին աշխատել է Կալիֆոռնիայի համալսարանում, Բջջաբանության և հյուսվածաբանության դեպարտամենտ, Դ. Բարբերի լաբորատորիայում, որպես կրտսեր մասնագետ: 2017-2024 թվականներին աշխատել է Ավանդական բժշկության համալսարանում, որպես բժշկակենսաբանական առարկաների ամբիոնի վարիչ և դասախոս: 2024 թ. – առ այսօր աշխատում է Մխիթար Գոշ Հայ-ռուսական միջազգային և Ավանդական բժշկության համալսարաններում, որպես «Հյուսվածաբանություն, էմբրիոլոգիա, բջջաբանություն» առարկայի դասախոս: 2008թ.- առ այսօր աշխատում է Լ.Ա. Օրբելու անվան ֆիզիոլոգիայի ինստիտուտի Հարթ մկանների ֆիզիոլոգիայի լաբորատորիայում, 2021թ.-ից ավագ գիտաշխատող է:
2. **Իշխան Սոխակյան՝** 2017 թվականին ավարտել է Մոսկվայի Մեչենովի անվան թիվ 1 բժշկական համալսարանի օրդինատուրան բժիշկ ախտաբան-անատոմի մասնագիտությամբ: 2021 թվականին ավարտել է Մոսկվայի Մեչենովի անվան թիվ 1 բժշկական համալսարանի օրդինատուրան բժիշկ սրտաբան մասնագիտությամբ: 2022 թվականին ավարտել է Մոսկվայի Մեչենովի անվան թիվ 1 բժշկական համալսարանի օրդինատուրան բժիշկ անեսթեզիոլոգ-ռեանիմատոլոգ մասնագիտությամբ: 2020-2022 թվականներին աշխատել է Գավառի պետական բժշկական քոլեջում, որպես անատոմիա առարկայի դասախոս: 2021-2023 թվականներին աշխատել է Գավառի բժշկական կենտրոնում, որպես Կլինիկական լաբորատորիայի բժիշկ-լաբորանտ, պարագիտոլոգ: 2023-2024 թվականներին աշխատել է Բեսթ Լայֆ ԲԿ-ում, որպես բժիշկ-սրտաբան (հերթապահ սրտաբան ռեանիմացիոն բաժանմունքի): 2024թ.-ից մինչ այժմ դասավանդում է Հայկական բժշկական ինստիտուտում՝ որպես Ախտաբանական անատոմիա, և պաթոլոգիա առարկաների դասախոս:
3. **Արաքս Աղաջանյան՝** ավարտել է Վանաձորի Հովհ. Թումանյանի անվան պետական համալսարանը: 2012-2022 թվականներին աշխատել է Ստեփանավանի Հովհ. Թումանյանի անվան ավագ դպրոցում՝ որպես ֆիզիկայի ուսուցչուհի: 2020 թվականից մինչ օրս աշխատում է Ստեփանավանի պետական գյուղատնտեսական քոլեջում որպես ֆիզիկայի դասախոս: 2022 թվականից մինչ օրս նույն քոլեջում զբաղեցնում է կրթության որակի ապահովման պատասխանատուի պաշտոնը, իսկ 2024 թվականից՝ նաև ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալի պաշտոնը:

4. **Թերեզա Ղազարյան՝** բժիշկ մանկաբարձ-գինեկոլոգ: 2018 թվականին ավարտել է Երևանի Մխիթար Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան կլինիկական օրդինատուրան՝ բժիշկ մանկաբարձ-գինեկոլոգի մասնագիտությամբ: 2006–2011 թվականներին աշխատել է Թիվ 2 բուժմիավորում որպես կանանց կոնսուլտացիայի մանիպուլյացիոն սենյակի մանկաբարձ: 2012–2015 թվականներին գործունեություն է ծավալել Մեփլ-Լիֆս Հայ-Կանադական բժշկական կլինիկա որպես ընդհանուր պրոֆիլի բժիշկ: 2014–2018 թվականներին աշխատել է Բեգլարյան բժշկական կենտրոն որպես կլինիկական օրդինատոր, բժիշկ մանկաբարձ-գինեկոլոգ: 2024 թվականից դասավանդում է Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջ:
5. **Ստեփանյան Ալեն՝** 2024 թվականին ընդունվել է Կոտայքի Տարածաշրջանային Պետական Քոլեջ՝ քույրական գործ մասնագիտություն: 2025 թվականին մասնակցել է Որակի ապահովման ազգային կենտրոնի կողմից կազմակերպված ուսանող-փորձագետների վերապատրաստման դասընթացներին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

N.	08.12.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում քոլեջի տնօրենի հետ	09:50	10:00	10 րոպե
2.	Հանդիպում քոլեջի փոխտնօրենի հետ	10:10	11:00	50 րոպե
3.	Դասալսում և ռեսուրսների դիտարկում	11:10	13:30	150 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:40	14:30	50 րոպե
5.	Հանդիպում կրթական ծրագրի պատասխանատուի հետ	14:40	15:30	50 րոպե
6.	Հանդիպում դասախոսական կազմի հետ	15:40	16:40	60 րոպե
7.	Հանդիպում շրջանավարտների հետ	16:50	17:30	40 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:40	19:00	80 րոպե

	09.12.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում կարիերայի ուղղորդման պատասխանատուի, պրակտիկայի վարիչի, մեթոդիստ և որակի ներքին ապահովման պատասխանատուի հետ	10:00	10:50	50 րոպե
2.	Դասալսում	11:00	11:40	40 րոպե
3.	Հանդիպում «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ուսանողների հետ (10-12 մասնակից)	11:50	12:50	60 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:00	13:50	50 րոպե
5.	Հանդիպում գործատուների հետ	14:00	14:50	50 րոպե
6.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	15:00	16:30	90 րոպե
7.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	16:40	17:00	20 րոպե
8.	Ամփոփիչ հանդիպում ղեկավար կազմի հետ	17:10	17:30	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	Փաստաթղթի անվանումը	Չափանիշ
1.	Ուսումնական պլան, մոդուլային ծրագրեր, օրացուցային պլաններ	1
2.	Ամբիոնի նիստերի արձանագրություններ	2
3.	Ք/Գ ՄԿԾ-ի շրջանակում իրականացված դասալսումների արձանագրություններ և վերլուծություններ	3
4.	Պրակտիկայի ծրագրեր, լրացված օրագրեր	3
5.	Պրակտիկայի վարիչի հաշվետվություն	3
6.	Ուսանողներին տրվող առաջադրանքներ, թեստեր, իրավիճակային խնդիրներ, գնահատման թերթիկներ (check list), ամփոփիչ ատեստավորման հարցաշարեր	4
7.	Ուսանողների և դասախոսների կողմից իրականացված հետազոտական աշխատանքներ	5
8.	Նոր ձեռք բերված ռեսուրսների ցանկ, ընդհանուր ռեսուրսային ցանկ՝ ըստ մասնագիտական կաբինետների	6
9.	Կրթական ծրագրի արդյունավետության գնահատման հարցաշարեր (լրացված) և վերլուծություններ՝ գործատուներ, շրջանավարտներ, ուսանողներ	7
10.	Մեթոդիստի արձանագրություններ, հաշվետվություններ	7
11.	Իրականացված բենչմարքինգի արձանագրություն / հաշվետվություն / վերլուծություն	7
12.	Պրակտիկայի արդյունավետության գնահատման վերլուծություններ	7

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Անատոմիայի, ֆիզիոլոգիայի լաբորատորիա,
2. Քույրական գործի կազմակերպման կաբինետ,
3. Մանկաբուժության, մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի կաբինետ,
4. Դեղաբանության լաբորատորիա,,
5. Սիմուլյացիոն կենտրոն:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. ՈԱԱԿ-Որակի ապահովման ազգային կենտրոն
2. ՀՀ-Հայաստանի Հանրապետություն
3. ՈԱԾ-Որակավորումների ազգային շրջանակ
4. ՄԿԾ-Մասնագիտական կրթական ծրագիր
5. ՄՈՒՀ-Մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
6. OSCE-Objective Structured Clinical Examination
7. ՇՄԶ-Շարունակական մասնագիտական զարգացում
8. ՄԿՈՒԶԱԿ-Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն
9. ՍԹՎ-Սիրտ-թոքային վերակենդանացում